George Enescu

(1881-1955)

PIESĂ DE CONCERT

pentru violă cu acompaniament de pian

(Concertstück pour Alto avec accompagnement de Piano)

Ediție de
Ginetta Bănică (violă)
dr. **Ilinca Dumitrescu** (pian)

GRAFOART
2025

©2025. Toate drepturile rezervate
Nicio parte din prezenta lucrare nu poate fi copiată, reprodusă sau transmisă prin niciun mijloc electronic sau mecanic şi nu este permisă nicio formă de imprimare audio sau video fără acordul scris al Editurii Muzicale GRAFOART®.
În interpretarea publică se va menţiona „Editura Muzicală GRAFOART®, Bucureşti, 2025".

În elaborarea prezentei ediţii s-au utilizat:
George Enescu, *Concertstück pour Alto avec accompagnement de Piano*, Ed. Enoch & Cie, Paris [?1908]
George Enescu, *Concertpiece for Viola and Piano*, Ed. International Music Company, New York [?1943]
George Enescu, *Concertstück pentru violă cu acompaniament de pian*, E.S.P.L.A., Bucureşti, 1956
George Enescu, *Konțertnaia piesa dlia alta i fortepiano*, Moscova [?1963].

I S M N: **979-0-69492-580-2**

EDITURA MUZICALĂ GRAFOART®
de utilitate publică prin Hotărârea Guvernului României nr. 94/2024

LIBRĂRIA MUZICALĂ *George Enescu*
Bucureşti, Piaţa Sfinţii Voievozi nr. 1

TEL.: **0747 236 278 (07-GRAFOART); 021 315 07 12**
E-MAIL: **GRAFOART1991@GMAIL.COM**
COMENZI ON-LINE: **LIBRARIAMUZICALA.RO**

De multe ori, cercetarea muzicologică își concentrează atenția cu precădere asupra acelor lucrări care, impunându-se în perspectiva timpului drept capodoperele unui compozitor, reflectă în cel mai înalt grad și sub forma unor vaste sinteze mesajul, specificul și poziția estetică a compozitorului. Pătrunderea spre esența și semnificația celor mai valoroase lucrări este firească și necesară. Privitor la creația lui George Enescu, constatăm astăzi din ce în ce mai mult o lărgire a investigațiilor căutând să cuprindă și în detalii întreaga arie a operei și implicit a problematicii în toată complexitatea ei. Studii amănunțite, apărute sau în curs de elaborare, se îndreaptă spre cunoașterea structurii unor lucrări de largă circulație ca și a unora mai puțin cunoscute, spre reliefarea conceptului specific autorului în diferite compartimente și perioade de creație. (…)

La cererea Conservatorului din Paris, George Enescu compune patru piese de concurs. Astfel apar mai întâi, în anul 1904, lucrările fără număr de opus: *Cantabile și presto* pentru flaut și pian, *Allegro de concert* pentru harpă cromatică, cărora le va urma, în 1906, *Concertstück* pentru violă și pian și *Legenda* pentru trompetă și pian. Aceste lucrări, în general de dimensiuni mai mici (exceptând piesa concertantă pentru violă și pian), prezintă un interes deosebit. Ele ne dezvăluie preocupări de ordin didactic, precum și dorința autorului de a lărgi sfera tehnică și de expresie a instrumentelor tratate. În plus, ele sunt menite să stimuleze calitățile interpretative ale studenților, obligând la o frazare atentă și degajată, la o redare caldă, mărind totodată preocupările de utilizare maximă a coloristicii instrumentale în funcție de registrație. (…)

Piesa de concert pentru violă și pian are mai multe semnificații. În primul rând, George Enescu reface aici un fir aproape rupt și deschide totodată o vastă perspectivă. Specificul timbral al violei, utilizat, după perioada preclasică, cu stăruință mai cu seamă în cvintetele cu două viole de Mozart, Beethoven, Brahms și Dvořák, se bucurase în genul concertant doar de prezențe sporadice: *Simfonia concertantă* de Mozart pentru vioară, violă și orchestră, apoi *Märchenbilder* de Schumann, o suită pentru violă și pian situându-se între genul de cameră și cel concertant, sunt rare excepții în literatura instrumentului. George Enescu este unul din acei compozitori moderni care, sesizând virtualitățile instrumentului, deschide posibilități nebănuite de valorificare. În numai câteva decenii, apare o amplă literatură de concerte, sonate și suite, create de Reger, Walton, Hindemith, Bliss, Bartók, Milhaud și mulți alții. Avem toate temeiurile să credem că Enescu a fost unul din primii inițiatori ai acestui avânt.

În al doilea rând, această piesă concertantă în formă de sonată conține, atât sub aspectul ideilor muzicale, cât și sub cel al facturii instrumentale, valori deosebite. În plus, aici se cristalizează și mai clar o seamă de aspecte instrumentale, atât de particulare ale gândirii enesciene, ca de exemplu: trăsăturile purtate, fluctuațiile agogice și dinamice la tot pasul, acel *rubato* specific, apoi complexa valorificare a nucleelor tematice, ca și atenta depistare și gradare a zonelor timbrale specifice fiecărei coarde, fiecărei poziții.

Ampla linie melodică expusă de violă este de fapt un mozaic de idei, în care viola dialoghează cu ea însăși, susținută de pian. Enescu sesizează aici un principiu al lui J.-S. Bach și anume cel al încorporării unor elemente de dialog în cadrul unei unice linii

melodice, idee afirmată mai târziu în mod convingător de Ernst Kurth în lucrarea sa *Grundlagen des Linearen Kontrapunkts*. Acest dialog al instrumentului cu el însuși poate fi observat în multe pagini de mai târziu. Ne gândim la acele linii tematice complexe, în continuă prefacere în dinamismul melopeei, concretizată prin opunerea nemijlocită a unor fragmente diferite ca expresie și sens, supuse totuși unei ordini și rațiuni unitare.

Folosindu-se în mod exclusiv de aceste elemente în regrupări variate, autorul dezvoltă expresia potențând-o necontenit, pentru a culmina în însorita și pasionanta temă secundară expusă de violă în duble coarde.

De o deosebită eficiență este alunecarea tonală de la *Fa major*, în prima secțiune tematică, spre *Mi majorul* secțiunii secunde. Câtă variație posedă secțiunea de trecere spre dezvoltare: cântul înflăcărat, contemplația ușor nostalgică, pianul calm, freamătul difuz al violei ce desfășoară pasaje cromatizate, ajungându-se la depărtarea de cadru, la acel *lontano* specific lucrărilor de mai târziu. Impetuoasa dezvoltare începe *ex abrupto*, transformând viola într-un instrument viguros prin solicitarea unor efecte incisive, aproape percutante. Elementul de virtuozitate complexă nu lipsește.

Dacă unei muzici cu adevărat bune i se poate cere ca ascultătorul să nu simtă (în sensul insistenței) schema formei, apoi această piesă, prea puțin cunoscută încă, satisface din plin acest deziderat. Viola, în registrul acut, readuce prima idee, parcă și mai generoasă, și ascultătorul sesizează doar mai târziu că repriza este de fapt deja în plină desfășurare. Măiestria componistică este pretutindeni prezentă, imprimând întregii desfășurări sonore un echilibru remarcabil. Repriza, concepută mai cu seamă spre încheiere ca o amplă concluzie, reafirmă în mod sintetic bogăția de expresie conținută în materialul tematic de bază. Sub raportul organicității factorilor, *Concertstück* pentru violă și pian constituie un model clasic.(…)

Wilhelm Georg Berger - fragment din studiul *Genul concertant în creația lui George Enescu*, în: revista *Muzica*, Bucureşti, nr. 8, august 1963, pp. 24-30.

Note:

1) *Piesa de concert* apare sub diverse titluri în ediţiile tipărite (Franţa, România, S.U.A., Rusia ş.a.) sau în lucrări de muzicologie: *Concertstück*, *Konzertstück*, *Concertpiece*, *Konţertnaia piesa*.

2) Lucrarea este dedicată violistului francez **Théophile Édouard Laforge** (1863-1918), personalitate muzicală şi profesor de violă la Conservatorul din Paris. I-au fost dedicate mai mult de douăsprezece piese, printre care cea mai des interpretată până în zilele noastre este *Concertstück* de George Enescu.

© 2025. GRAFOART

LUCRARE PROTEJATĂ
FOTOCOPIEREA
(CHIAR ŞI PARŢIALĂ)
ESTE INTERZISĂ

À Monsieur Th. Laforge

PIESĂ DE CONCERT

pentru violă cu acompaniament de pian

(Concertstück pour Alto avec accompagnement de Piano)

George Enescu
(1906)

Assez animé

Alto

Piano

mf grave

sf *p*

6

mp gracieux

un peu hésitant

p

pp

mf

pp

Ped.

Mouvt

10

p

p

mf

pp sub.

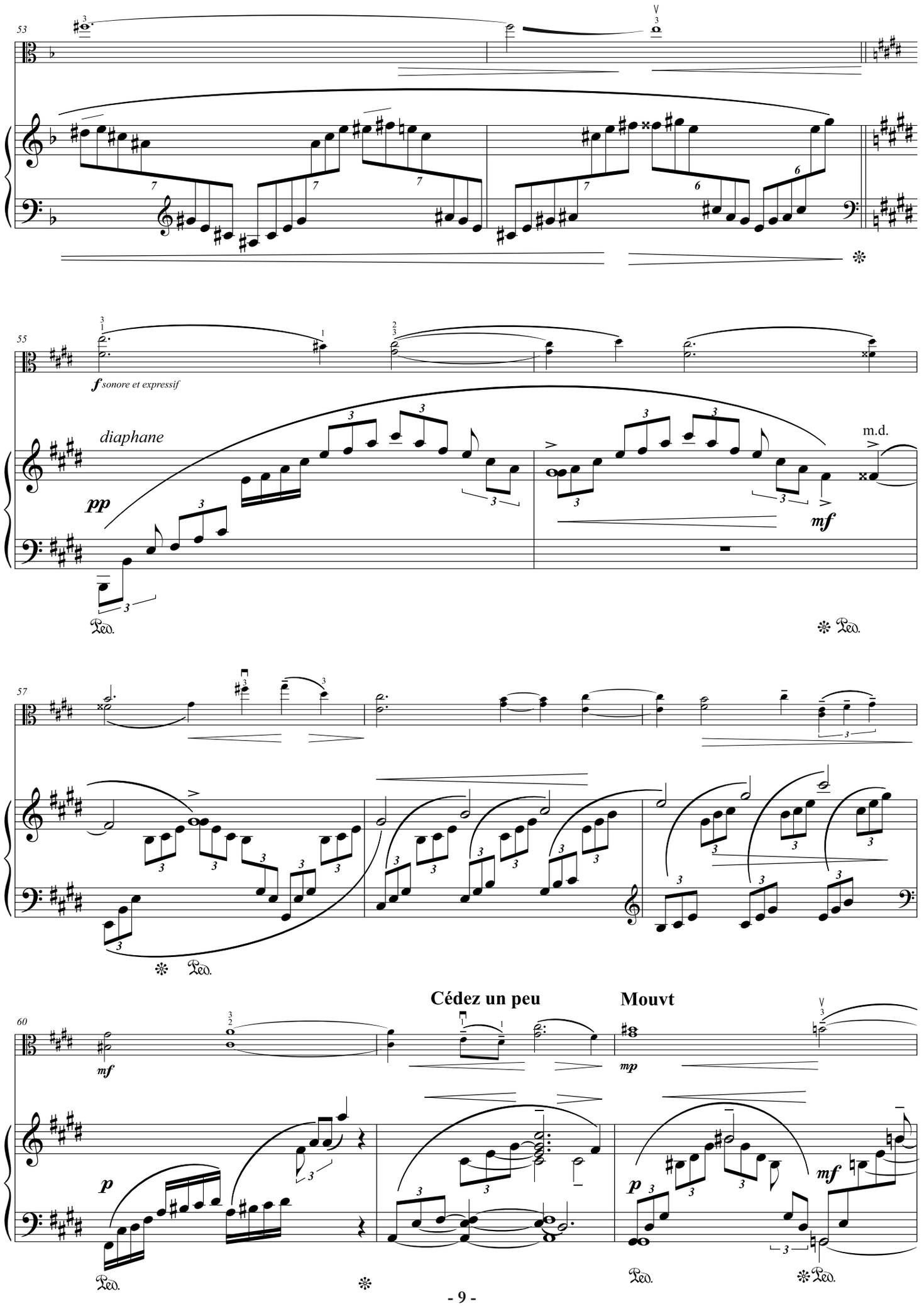
53
55
f sonore et expressif
diaphane
pp
mf
m.d.
57
60
mf
p
Cédez un peu
Mouvt
mp
p
mf

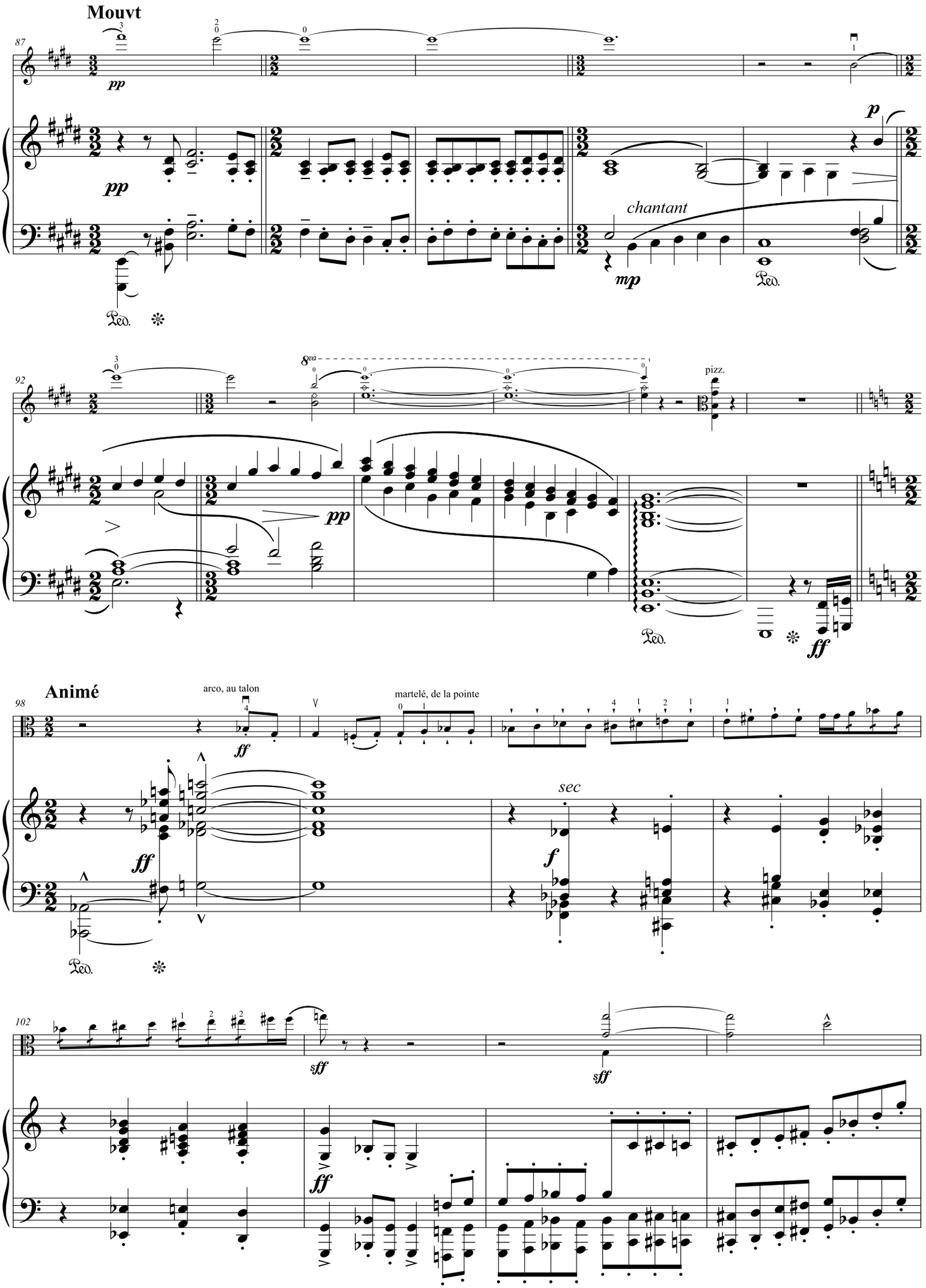

© 2025. GRAFOART

George Enescu

(1881-1955)

PIESĂ DE CONCERT

pentru violă cu acompaniament de pian

(Concertstück pour Alto avec accompagnement de Piano)

Ediție de
Ginetta Bănică (violă)
dr. **Ilinca Dumitrescu** (pian)

Ştima pentru violă

GRAFCART
2025

LUCRARE PROTEJATĂ
FOTOCOPIEREA
(CHIAR ȘI PARȚIALĂ)
ESTE INTERZISĂ

À Monsieur Th. Laforge

PIESĂ DE CONCERT

pentru violă cu acompaniament de pian
(Concertstück pour Alto avec accompagnement de Piano)

George Enescu
(1906)

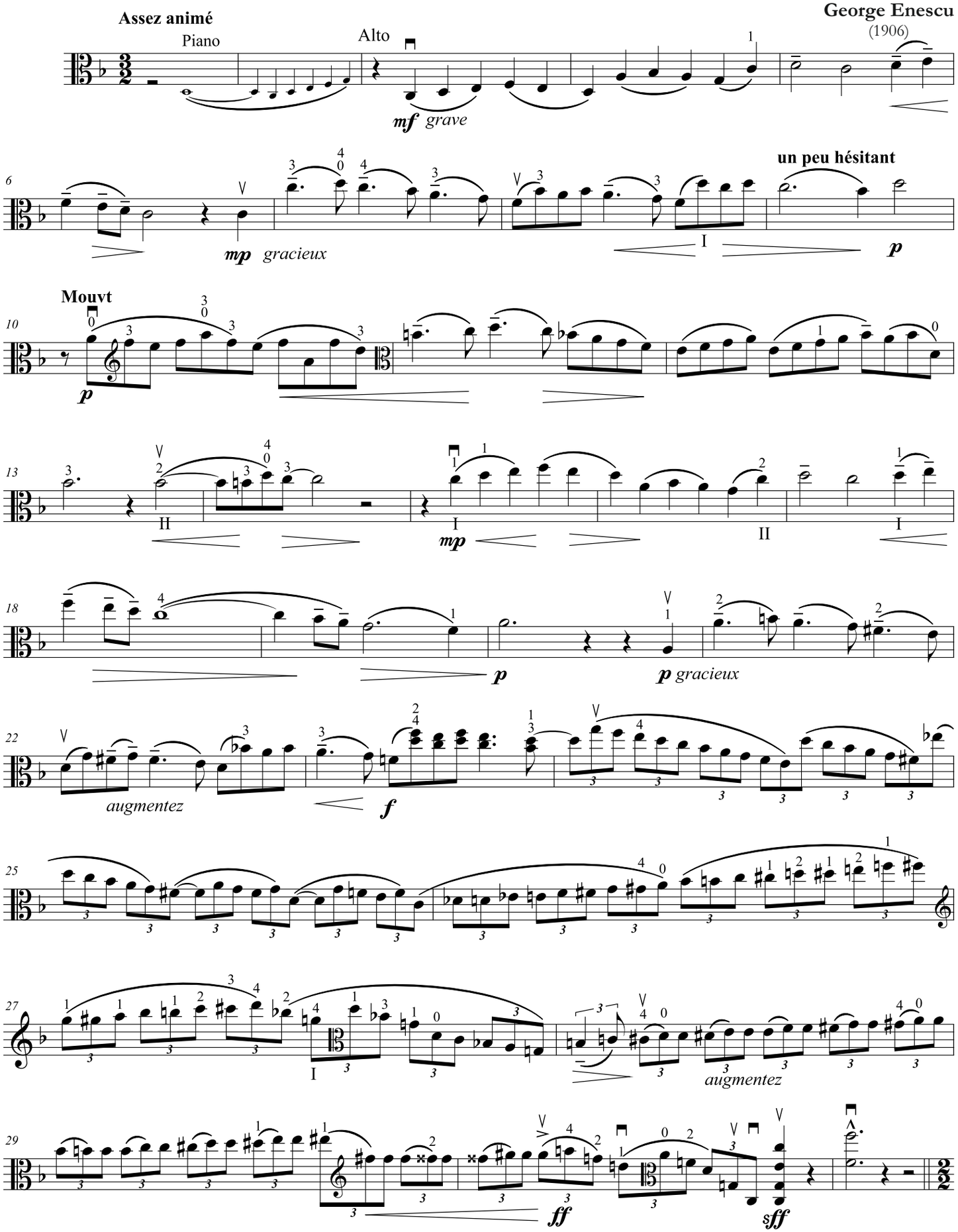

© 2025. GRAFOART

Alte partituri de muzică de cameră
de GEORGE ENESCU în ediție Grafoart:

Arii în caracter popular românesc
pentru vioară solo [1926]

Andantino Malinconico
pentru vioară şi pian (1951)

Aria et Scherzino pentru vioară şi orchestră

Aubade pentru vioară, violă şi violoncel (1899)
şi versiune pentru vioară şi pian

Ballade pentru vioară şi pian (1895)

Barcarolle, **La Fileuse**, **Regrets**
pentru pian solo (1897-1898)

Cadențe:
Haydn - Concertul nr. 2 în Sol major,
Mozart - Concertul nr. 4 în Re major

Cantabile şi Presto pentru flaut şi pian (1904)

Caprice Roumain ştima pentru vioară (ar. Şerban Lupu)

Niccolò Paganini - Capriciile nr. VI,
XVI şi XXIV (acomp. pian George Enescu)

Doina pentru voce, violă şi violoncel

Doina (trans. soprană şi pian de Camelia Pavlenco)

„**Fantezie concertante**" pentru vioară solo

Hommage pièce pour piano sur le nom de Fauré

Hora Unirei, pentru vioară şi pian (1917)

Impromptu (La bemol major - 1898)
Impromptu (Do major - 1900)
pentru pian solo

Impromptu concertant pentru vioară şi pian (1903)

Impressions en style roumain pentru vioară şi pian (1925)

Légende pentru vioară şi pian (1891)

Nocturne „Villa d'Avrayen" pentru pian, vioară, violă şi violoncel

Nocturnă pentru pian (Re bemol major - 1907)

Pastorale, Menuet Triste et Nocturne
pentru vioară şi pian la patru mâini (1900)

Pastorale, Menuet Triste et Nocturne pentru vioară şi orchestră
(orch. Şerban Lupu)

Poema română op. 1 (reducție pian la 4 mâini Charles Levadé)

Piesă de concert (Concertstück) pentru violă şi pian (1906)

Pièces impromptues op. 18 (1913-1916)

Prélude et Gavotte pentru vioară, violoncel şi două piane (1898)

Prélude et Scherzo (fa diez mineur - 1896)

Preludiu şi Fugă pentru pian (do major - 1903)

Sarabandă pentru vioară solo

Sérénade en Sourdine pentru vioară şi violoncel

Sérénade Lointaine pentru pian, vioară şi violoncel (1903)

Simfonia concertantă (si minor - op. 8, 1901)
(red. pentru violoncel şi pian)

Sonatensatz (fa diez minor - 1912)

Sonata pentru pian (fa diez minor - op. 24 nr. 1, 1924)

Sonata pentru pian (Re major - op. 24, nr. 3, 1935)

Suita în stil vechi pentru pian solo (sol mineur - op. 3, 1897)

Suita pentru pian „Des cloches sonores"
(Re major - op. 10, 1903)

Suita pentru pian la 4 mâini (1898)

Şapte Cântece pe versuri de **Clément Marot** (op. 15)

Trei lieduri pe versuri de **Jules Lemaître** şi
Sully Prudhomme (op. 4)

Trio în sol minor pentru pian, vioară şi violoncel (1897)

Trio în la minor pentru pian, vioară şi violoncel (1916)

Variaţiuni pentru 2 piane (op. 5 - 1898)

Zigeunerweisen de Pablo Sarasate
(trans. pian de George Enescu - 1924)

Partituri pentru orchestră
de GEORGE ENESCU în ediţie Grafoart:

Poema română (op. 1 - 1897)

Rapsodia română nr. 1 (La major - op. 11, 1901)

Rapsodia română nr. 2 (Re major - op. 11)

Simfonia I (Mi bemol major - op. 13

Simfonia II (La major - op. 17)

Simfonia III (Do major - op. 21)

Simfonia concertantă pentru violoncel şi orchestră
(în si minor - op. 8, 1901)

Œdipe (Oedip) op. 23 (partitura generală facsimil)

Voix de la Nature (Vocile Naturii) suită simfonică

ACEASTĂ LUCRARE ESTE PROTEJATĂ DE LEGEA DREPTULUI DE AUTOR !

FOTOCOPIEREA ACESTEI LUCRĂRI (CHIAR ŞI PARŢIALĂ) SAU DISTRIBUIREA COPIEI-PIRAT
CONSTITUIE INFRACŢIUNE ŞI SE SANCŢIONEAZĂ CU **ÎNCHISOARE** DE PÂNĂ LA 3 ANI
(CF. LEGE 8/1996 - ART. 193 ŞI URM.)

RESPECTAŢI EFORTUL AUTORULUI ŞI AL ECHIPEI REDACŢIONALE
ŞI SUSŢINEŢI PUBLICAREA UNOR LUCRĂRI SIMILARE !

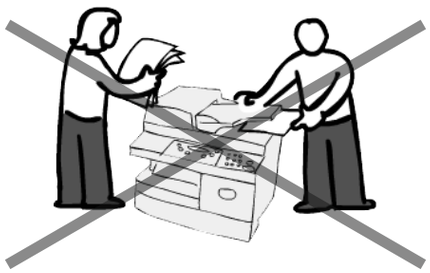

Din grijă pentru planetă, energia electrică utilizată pentru editarea prezentei lucrări provine de la panouri fotovoltaice.

PUTEŢI ACHIZIŢIONA LUCRĂRILE NOASTRE DIN

LIBRĂRIA MUZICALĂ *George Enescu*
Bucureşti, piaţa Sfinţii Voievozi nr. 1
(lângă Colegiul Naţional de Muzică „George Enescu")

SAU

PUTEŢI COMANDA ONLINE VIZITÂND
LIBRARIAMUZICALA.RO

E-MAIL: GRAFOART1991@GMAIL.COM
TEL.: 0747 236 278 (07-GRAFOART)